

Datum
2025-08-11

Diarienummer
KFN-2025/179

Handläggare
Anna Sillén
Anna.Sillen@huddinge.se

Mottagare
Kultur- och fritidsnämnden

Remissvar på planprogram för Loviseberg

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 11 augusti 2025, som sitt remissvar till kommunstyrelsen på planprogram för Loviseberg.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden har bjudits in till samråd för nytt planprogram för Loviseberg. Ett planprogram är det första steget i en detaljplaneprocess enligt plan- och bygglagen. I planprogrammet anger kommunen utgångspunkter och riktlinjer som är vägledande för den fortsatta planeringen. Planprogrammet för Loviseberg ska vara ett underlag för efterföljande detaljplaner i området.

Samrådet pågår mellan 2 juni och 6 juli 2025. Nämnden har beviljats dispens till att inkomma med sitt remissvar senare.

Syftet med planprogrammet är att översiktligt utreda förutsättningar och lämplig utveckling för en helt ny stadsdel i Loviseberg. Planprogrammet anger mål och riktlinjer för en utveckling med omkring 5 800 nya bostäder, tolv förskolor, tre skolor, en stadsdelspark och två centrum.

Förslaget stämmer överens med kommunens Översiktsplan 2050.

Kultur- och fritidsförvaltningen bedömer att planprogrammet i stort kommer att skapa goda förutsättningar för samhällsutveckling i Loviseberg, men vill lyfta ett par synpunkter som behöver ses över, bland annat:

Förvaltningen önskar betona vikten av att offentlig konstnärlig gestaltning tar plats i planeringen av nya områden.

Förvaltningen ställer sig positiv på att det i planprogrammet planeras för nya skolor med idrottshallar samt övrigt utbud av kommunal service i samband med att området utvecklas och nya bostäder byggs. Förvaltningen vill dock trycka på att angiven riktning i de beslutade strukturprogrammen bör beaktas vid planering av framtida verksamhetslokaler för idrott, ridskola, folkbibliotek, kulturskola och fritidsgårdar.

Beskrivning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden har bjudits in till samråd för nytt planprogram för Loviseberg. Samrådet pågår mellan 2 juni och 6 juli 2025. Nämnden har beviljats dispens till att inkomma med sitt remissvar senare.

Ett planprogram är det första steget i en detaljplaneprocess enligt plan- och bygglagen. I planprogrammet anger kommunen utgångspunkter och riktlinjer som är vägledande för den fortsatta planeringen. Planprogrammet för Loviseberg (se bilaga 1) ska vara ett underlag för efterföljande detaljplaner i området.

Syftet med planprogrammet är att översiktligt utreda förutsättningar och lämplig utveckling för en helt ny stadsdel i Loviseberg. Planprogrammet anger mål och riktlinjer för en utveckling med omkring 5 800 nya bostäder, tolv förskolor, tre skolor, en stadsdelspark och två centrum.

Förslaget på planprogram stämmer överens med kommunens Översiktsplan 2050.

Programområdet idag

Programområdet omfattar cirka 180 hektar. Det är främst kommundelen Loviseberg som omfattas men även Flemingsberg och Glömsta finns inom den geografiska avgränsningen.

Området gränsar till Glömsta i norr, Masmo och St. Botvids begravningsplats i väster, Kästa i öster samt Tullinge i Botkyrka kommun i söder. Programområdet studeras för att rymma främst förändrad markanvändning, viss befintlig markanvändning föreslås. Se karta över programområdets avgränsning.

Figur 1: Karta över programområdet. Programgräns enligt svart-streckad linje

I Loviseberg bor det idag få människor då platsen främst består av skog och åkermark. Programområdet består främst av oexploaterad åker- och skogsmark. Åkermarken är utpekad i kommunens kulturmiljöprogram som öppet odlingslandskap.

Här har människor bosatt sig och rört sig sedan förhistorisk tid vilket ett stort antal fornlämningar och äldre vägsträckningar vittnar om. Genom skogen inom programområdet passerar den forntida vägsträckningen Göta landsväg. Den är även utpekad i kulturmiljöprogrammet och klassad som fornlämning.

I närområdet finns de gamla säteribyggnaderna kvar från Glömsta och Flemingsberg som under lång tid dominerat och påverkat landskapsbilden med sina många torp och gårdar. Idag finns flera av dessa torp kvar i den byggda miljön även om torpet Loviseberg som gett området dess namn inte står kvar längre.

Rekreation och friluftsliv- idag

Programområdet används idag till stor del i rekreationssyfte och för friluftsliv. Med sin närhet till Flottsbro och dess intilliggande naturområden finns väl utarbetade gång- och stigsystem över stora delar av området. Exempelvis passerar Huddingeleden och Fornstigen genom programområdet. Det finns även aktivitetsplatser som exempelvis en anlagd cykelbana i skogen inom programområdet.

Flottsbro har ett stort utbud av utomhusaktiviteter över hela året med bland annat skidåkning, cykelleder, badplats, beachvolley och kanotpaddling. Där erbjuds även övernattnings- och restaurangmöjligheter då det finns ett värdshus och camping på platsen. Detta utgör idag en stor resurs i området och för Lovisebergs utveckling. Sankt Botvids begravningsplats med Sankt Botvids kapell ligger i utkanten av programområdet längs Häggstavägen och besökare av Flottsbro fritidsanläggning passerar genom begravningsplatsen.

Inga anlagda parktytor eller lekplatser finns inom programområdet men Kästadalsparken i Kästa och Ärengunns park i Glömsta ligger i närområdet. En övervuxen bollplan ligger vid infarten mot Flottsbro, i övrigt finns inga bollplaner inom området.

Programförslag

Loviseberg utgör ett strategiskt beläget utvecklingsområde mellan de regionala stadskärnorna Flemingsberg och Kungens kurva–Skärholmen. Området har stor potential att utvecklas till en ny, sammanhållen stadsdel som kompletterar Huddinges bebyggelsestruktur och bidrar till ökad bostadsförsörjning, ökad service och hållbar stadsutveckling.

Området är idag avskärmat, främst på grund av Glömstavägen, som utgör en barriär mellan Loviseberg och Glömsta. Kopplingar över vägen är få och trafiksäkerheten är bristfällig för oskyddade trafikanter. Planerade ombyggnationer i samband med Tvärförbindelse Södertörn samt utbyggnad av gång- och cykelväg längs Glömstavägen skapar dock förutsättningar för bättre kopplingar mellan stadsdelarna.

Utvecklingen av Spårväg Syd, med två hållplatser inom programområdet, är avgörande för områdets framtida bebyggelsestruktur. Hållplatserna skapar naturliga noder för stadsdelsutveckling och förbättrar tillgängligheten till

Flemingsberg, Masmo och vidare mot Skärholmen och Älvsjö. Det skapar ett underlag för kollektivtrafikhänsyn bostadsutveckling och stärker Lovisebergs roll i den regionala strukturen.

Loviseberg planeras utifrån visionen om nya spår för en stadsdel i samspel med klimat och människa och utvecklas med de fyra målen om att Loviseberg är:

1. klimatneutralt och smart,
2. länkande och lokalt,
3. grönt och aktivt,
4. varierat och växande.

Övergripande principer

Planprogrammet bygger på en funktionsblandad stadsstruktur med tydliga noder kopplade till Spårväg Syds hållplatslägen. Dessa noder får en högre täthet och en stadsstruktur som möjliggör för verksamheter och service i bottenvåningar, medan områden längre från hållplatserna får lägre exploatering med inslag av småhus. I anslutning till torgen planeras lokalt centrum, skolor, förskolor och mötesplatser som integreras i den offentliga miljön.

Genom hela området planeras stråk som möjliggör rörelse till fots och med cykel, vilket stödjer målet om ett klimatneutralt och smart Loviseberg.

Bostäder

Bostäder utgör den dominerande markanvändningen i Loviseberg. En varierad bostadsstruktur föreslås, med småhusområden, punkthus och slutna kvarter. Genom det stora egna markinnehavet bedöms det finnas goda förutsättningar att över tid skapa plats för olika kategoriboenden såsom särskilt boende för äldre och LSS.

Bostadsbebyggelsen integreras med grönstruktur och stadsdelens parker genom tillgång till gröna gårdar, naturstråk och rekreativa miljöer. Syftet är att skapa en hälsosam, trygg och trivsamt boendemiljö med god tillgång till rekreation, dagvattenhantering och biologisk mångfald.

Centrum och service

Två nya torg föreslås som nav i stadsdelens struktur: ett större i norra delen vid Glömsta och ett mindre i södra delen nära Kästa. Dessa fungerar som målpunkter för vardagsliv, service och sociala möten. Det större torget kopplas till ett lokalt centrum med plats för butiker, caféer, restauranger och offentlig service. Utöver kommersiell service planeras det för en kommunal lokal med mindre bibliotek, kulturskola, fritidsgård och föreningslokal. Närheten till skolor och kollektivtrafik stärker dessa noders funktion som lokala tyngdpunkter.

Torgens utformning ska främja tillgänglighet, trygghet och social interaktion och bidra till en lokal identitet. Särskilt viktigt är kopplingarna mellan Lovisebergs nya centrum på åkermarken och det befintliga bostadsområdet i Glömsta, för att stärka integrationen mellan områdena.

Skolor, förskolor och idrottsverksamhet

Programförslaget innebär en utveckling av cirka 5800 bostäder. Det innebär att, när Loviseberg är fullt utbyggt, bor det cirka 14 500 människor här. Denna utveckling behöver mötas av nya skolor, förskolor och idrottsverksamheter. Planprogrammet ska täcka sitt eget behov av service.

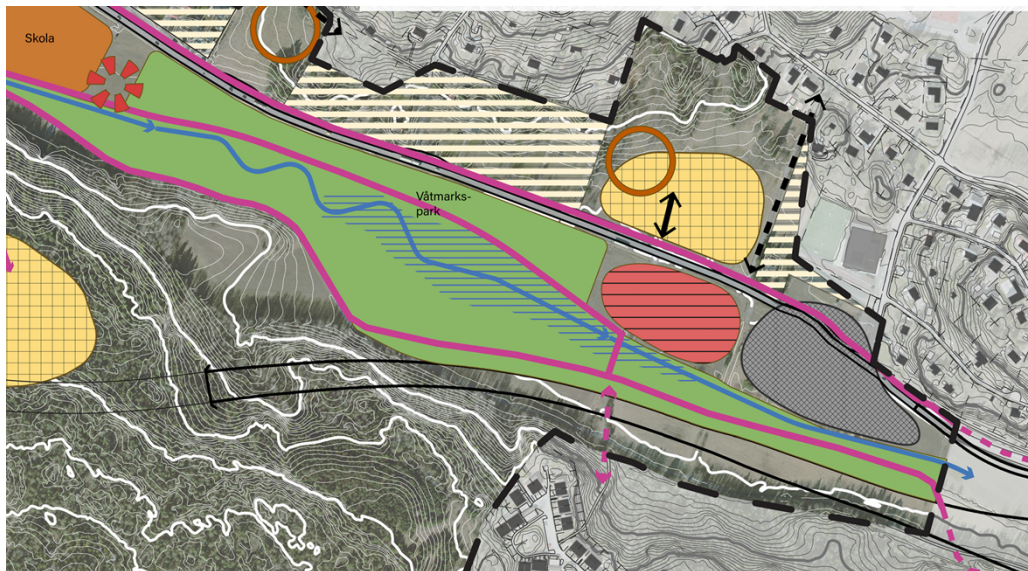
Programförslaget innehåller förslag på tre nya skolor. Skolorna placeras i olika delar av programområdet för att följa framtida upptagningsområden samt för att elever ska ha kort och trygg väg till sin skola. De föreslås även ligga nära planerade parker och hållplatser för Spårväg Syd. Vid varje skola planeras en idrottshall. Dessa idrottshallar syftar till att möta skolornas behov men kan på kvällar och helger användas av idrottsföreningar.

Lokaliseringen av skolorna, se programkarta (bilaga 2), har anpassats efter befintliga befolkningsunderlag och framtida behov utifrån det planerade bostadsbeståndet.

Programförslaget innehåller förslag på tolv nya förskolor. Samtliga förskolor föreslås vara friliggande byggnader.

Skolor och förskolor ska i hög grad bidra till stadsdelens sociala infrastruktur och vara tillgängliga för alla.

I Glömstadalens östra del möjliggör planprogrammet för en större yta för idrott och sportaktiviteter (se rött område med diagonal skraffering i Figur 2). Ytan kan till exempel inrymma en 11-spelplan och en 7-spelplan för fotboll. Området kan nås via trygga gång- och cykelvägar fria från biltrafik. Idrottsområdet planeras i Glömstadalen för att även kunna fungera som skyfallsområde vid intensiva regn.

Figur 2. Utsnitt från programkartan över Glömstradalens östra del. Yta för idrott och sportaktiviteter illustrerat med rött område med diagonal skraffering.

Utöver detta finns Flottsbro-området i närhet till programområdet. Där finns ett stort och varierat utbud av idrottsaktiviteter såsom paddling, skidåkning och downhill-cykling.

Loviseberg har stora möjligheter att bli en stadsdel med stort utbud av varierande idrotts- och friluftaktiviteter.

Verksamhetsmark

I översiktsplan 2050 föreslår kommunen att områden längs med Tvärförbindelse Södertörn bör kunna utvecklas för verksamheter. Särskilt strategiskt kan det utvecklas nära trafikplatser eftersom verksamhetsområden kan vara trafikintensiva samt att verksamhetsbebyggelse kan avskärma buller för bostäder och grönområden.

I Loviseberg föreslås verksamheter etableras i de östra och västra delarna av programområdet, nära trafikplatserna Flottsbro och Kästa. Längs kollektivtrafikens stråk möjliggörs viss verksamhetsmark för lokala företag, kontor, vård och andra tjänstebaserade funktioner i bottenplan på bostadshus. Det övergripande målet är att främja en funktionsblandad stadsdel där boende, arbete och service samspelar.

Grönstruktur och skyfallsrutor

Planprogrammet föreslår bevarande och utveckling av en sammanhängande grönstruktur, där befintliga naturvärden skyddas och kompletteras med nya parker, stråk och rekreativa ytor. Planprogrammets markanvändning har anpassat sig efter områden där spridningssamband för groddjur, fåglar och pollinatörer är viktiga.

Den östra delen av åkermarken reserveras för skyfallshantering och rening av dagvatten. Detta skapar möjligheter till så kallade multifunktionella ytor där dagvattenhantering kombineras med parkmiljö, rekreation och ekologiska värden. Stråk mellan Glömsta och Loviseberg planeras för att förbättra tillgänglighet och stärka integrationen mellan stadsdelarna.

Infrastruktur

Planerad markanvändning samordnas med de större infrastrukturprojekten Spårväg Syd och Tvärförbindelse Södertörn. Spårvägens två hållplatser i Loviseberg fungerar som ryggrad för stadsstrukturens uppbyggnad, med tydliga kopplingar till centrum, gång- och cykelstråk samt bebyggelseområden. Mark prioriteras för framtida kollektivtrafikanläggningar, gång- och cykelvägar samt gator med god framkomlighet för räddningstjänst och transporter.

Arkitektur och gestaltungsprinciper

Planprogrammet fastställer ingen specifik gestaltning av bebyggelsen eller den offentliga miljön, utan fokuserar på de övergripande principerna för utvecklingen.

Inför godkännandet av planprogrammet kommer ett gestaltungs- och kvalitetsprogram tas fram som underlag för kommande detaljplanearbete.

Förvaltningens synpunkter

Kultur- och fritidsförvaltningen bedömer att planprogrammet i stort kommer att skapa goda förutsättningar för Loviseberg att utvecklas till en hållbar och integrerad stadsdel i Huddinge.

Förvaltningen ställer sig vidare positiv till att det planeras för flera idrottshallar i planprogrammet i samband med att området utvecklas och nya bostäder byggs. Ytor för idrott behövs inte bara för skolelever utan också för en meningsfull fritid för kommuninvånare i alla åldrar.

Planprogrammet föreslår flera olika offentliga platser, såsom torg och parker, vilka skapar mötesplatser för olika åldrar, något förvaltningen anser är viktigt för ett tryggt och hållbart samhälle.

Förvaltningen vill belysa vikten av att offentlig konstnärlig gestaltning tar plats i planeringen av nya områden. Konst bidrar till levande och attraktiva livsmiljöer och genererar delaktighet, trivsel och trygghet i ett område. Enligt kommunens Arkitekturstrategi bör stadsrummen innehålla konstupplevelser och inspirera till lek och kreativitet. Konst ger identitet och karaktär till platsen, är intresseväckande och kommunikativ. Investeringar i konst bör uppmuntras i varje byggprojekt. Detta gäller särskilt på de offentliga platser där människor kommer röra sig under en stor del av dygnet. Förvaltningen ser positivt på att det under fortsatt process med planprogrammet ska tas fram ett program för gestaltning av den offentliga miljön.

I planprogrammet på sid 42 står det att det vid varje skola planeras en idrottshall, samt under rubriken *Offentlig- och kommersiell service* står det att ”Utöver kommersiell service planeras det för en kommunal lokal med mindre bibliotek, kulturskola, fritidsgård och föreningslokal.” Här ser förvaltningen goda möjligheter att flera verksamheter samnyttjar lokal under olika delar av dagen, inklusive inrymna aktiviteter för kommunens äldre invånare.

I samband med samhällsutveckling kan det bli konkurrens om mark för idrott, motion och rekreation. Nämndens strukturprogram för idrottslokaler och idrottsanläggningar anger att när en idrottsanläggning eller -yta tas bort eller används för annat ändamål bör den ersättas i närområdet. Inom planområdet finns idag anlagda cykelspår (flow- och skillstrail, samt XCO-spår), där hänsyn behövs tas vid utveckling av Loviseberg.

Slutligen vill förvaltningen trycka på att planprogrammet bör beakta angiven riktning och framtagna nyckeltal, alternativt andra behovskriterium, i respektive strukturprogram vid planering av placering av folkbibliotek, kulturskola, fritidsgårdar, idrottslokaler och allmänna ridanläggningar.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningen bedömer att ärendet varken medför några direkta ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Anja Dahlstedt
Kultur- och fritidsdirektör

Karin Djerf
Stabs- och ekonomichef

Bilagor

- Bilaga 1. Planprogram Loviseberg
- Bilaga 2. Programkarta

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsavdelningen, ansvarig planarkitekt